

◆ ST. OLAV ◆

Nr. 7—8

Oslo, 22. februar 1945

57. årg.

«St. Olav utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2.50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Oppsigelser må være eksp. i hende seinest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften. «St. Olav»s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743. Redaktøren privat 47156. — «St. Olav»s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, er åpen hver dag kl. 10—3. Onsdag lukket. Utbetalinger kun tirsdag kl. 1—2.

INNHOLD: Hyrdebrev for fasten 1945. — Vikariatet meddeler. — Ave Maria purissima. — † Søster Aufrède. — Her hjemme. — Ignis. Menneskenes verden. Korstoget. Per Elieson, in memoriam. Generalforsamling i O.K.Y. —

Hyrdebrev for fasten 1945.

Jacob Mangers,

ved Guds miskunn og den Apostoliske Stols velvilje

Apostolisk Vikar for Oslo Vikariat

biskop av Selja,

til det Apostoliske Vikariats presteskap og troende

hilsen og velsignelse i Herren!

Høgtelskede i Herren —!

Da denne forferdelige krigen kom over oss — vi kan gjerne si som en naturnødvendig følge av folkenes avkristning og forakt for Gud og hans bud — var det virkelig å håpe at menneskene vilde ha besinnet seg og vendt tilbake til Gud og den kristne morallov. Og Gud være takket har også mange gått i seg selv og igjen tatt sin kristendom alvorlig. Men dessverre kan ikke dette sies om flertallet. Ja, det ser tvert om ut til at den kristne morallov er blitt enda mer sluppet i store kretser av folket, så at disse — og da særlig ungdommen — ikke mer vil vite av noen form for hemninger, men åpenlyst bekjenner seg som tilhengere av den «frie» kjærlighetsmoral — en moral som er helt uavhengig av den evige Gud og hans bud.

En blir tung og sorgfull til sinns når en tenker på, hvor umorale med alle de mange ulykkelige ekteskaper, skilsmisser, fosterdrap og kjønns sykdommer i sitt følge, får herje fritt i våre moderne samfunn. Og en blir opprørt i sin innerste sjel når en,

som det ofte hender, i blad og tidsskrifter ser den skamløshet komme til orde som umorale blir propagert og forsvart med. Slik at det nu finnes unge menn — ja, selv unge kvinner — som uten å rødme vedgår at de står i utilbørlig forhold til hverandre, altså lever usedelig, men betrakter hverken seg selv eller andre som gjør det samme som mindre bra eller mindre moralske mennesker. For det skal etter deres synspunkt være «fritt» forhold mellom kjønnene, «fri» kjærlighet, «fri» moral.

Når slike ting kan komme offentlig fram, er det på tide å rope et varsko så at de som enno har sin skamfølelse og sine moralske prinsipper i behold, ikke skal bli dåret og smittet av denne «nye moral», dette kjødets evangelium. Ja, da blir det en hellig plikt for dem som har ansvaret for Kirken og samfunnet og som menneskenes timelige og evige vel ligger på sinne, å løfte røsten og holde evangeliets lære og de kristne prinsipper fram i lyset. Vi lever da i et kristent land og vi vil være kristne. Jeg føler det derfor som min hyrdeplikt å gi dere, høgtelskede i Herren, en kort og klar vegledning

om den kristne moral og da særlig om det sjette Guds bud.

* * *

Den kristne morallov finner sitt uttrykk i Guds bud og er nærmere forklart av Kristus selv og hans apostler i det Nye Testaments skrifter. Derav følger at den som forkaster disse bud, setter seg opp mot Gud selv og er ikke mer noen kristen. Han eier overhodet ikke mer noen moral, for uten Gud er det ikke noen sann og kraftfylt moral.

Hvor vi enn vender blikket: ut mot den vide verden eller inn mot en snevrere krets, ser vi en skrikende motsetning mellom Guds bud og det praktiske liv. Det er som de fleste totalt skulde ha glemt at de er kristne og at det finnes en kristen morallov som det ikke kan rikkles ved uten at en krenker Gud, forstyrrer den verdensorden han har skapt og skader seg selv også.

«Knus de gamle tavler —!» ropte den ulykkelige Nietzsche i sitt ubendige hat til Gud. Det er noe satanisk i dette rop: det viser seg i at det ikke vil forstumme. Det har fått en så å si demonisk makt over vår tids mennesker. «Bort med de gamle tavler —!» synes å være blitt slagordet for en stor del av den moderne ungdom, fordi så mange blant dem ikke mer retter blikket oppad, ikke mer vil vite av en levende Gud i himmelen og ikke mer føler noe ansvar eller forpliktelse overfor en evig dommer. Det blir da en selvfølge at de holder de gamle tavler for noe foreldet og overlevd og vil ha en ny frigjort moral — eller rettere sagt: vil leve uten moral.

De moderne profeter krever «en morallære som er i samklang med tidens krav» — eller «en ånds- og morallære som er frigjort fra all dogmatikk». For noen uker siden kunde vi i en stor Oslo-avis se den uhyrlige påstand framsatt at Guds lov eller Bibelen «for det søkende og åndsmodne menneske av i dag ofte virker primitiv med sine gammeltestamentlige beretninger, paulinske fortolkninger og disiplenes forståelse og syn på Kristi lære, liv og gjerning».

Mot slike antikristelige tendenser protesterer vi av all kraft. Enno i våre dager er Guds bud like aktuelle og like forpliktende som den gang Gud i paradiset skrev dem i menneskenes hjerter og seinere høgtidelig forkynte dem på Sinaiberget og gav dem på to steintavler til Moses. Guds lov kan ikke endres på samme måten som de menneskelige lover, som bare er gitt for visse tider. Guds bud kan ikke eldes og ikke forandres. De inneholder en moral-lære som alltid er i samklang med tidens krav, da

de er gitt for alle mennesker og alle tider, fordi de er uttrykk for selve den menneskelige naturs krav.

Guds bud er ikke jødiske eller orientalske forskrifter som er fremmed for vår egenart og vår sivilisasjon. Nei, de er lover som Gud på det inderligste har forbundet med selve menneskenaturen. Han har derfor ikke bare skrevet dem på steintavler, men gravet dem inn i hvert menneskehjerte. De er hverken mer eller mindre enn den guddomelige forklaring av selve naturloven som forplikter alle mennesker uten unntak og til alle tider, også menneskene av det tyvende og enogtyvende århundre.

Derfor er også i våre dager ethvert brudd på og enhver tilsidesetting av Guds bud en like så stor synd som for fire tusen år siden. Også i dag er et slikt brudd og en slik tilsidesetting et opprør mot Guds bud og Gud straffer det no som han straffet det den gang han forkynte budene. Også i dag gjelder hans ord: «Jeg er en skinnsyk Gud som heimsøker fedres misgjerninger på barn til tredje og fjerde ledd, på dem som hater meg». (2. Moses 20, 5.)

Det kan nemlig ikke røres ved den synlige verdensorden som Gud har skapt uten at det inntrer katastrofer. Dersom en stjerne gikk bare så meget som en sentimeter utenfor sin bane vilde verdensaltet styrte sammen til en ruinhop. Og det samme gjelder den åndelige verdensorden som er bygd på moralloven. Rikkles det ved den, tas et bud ut av denne morallov ramler den åndelige verdensorden, og det vil si det samme som at hele det menneskelige samfunn står for fall.

Derfor sier også Frelseren: «Jeg er ikke kommet for å oppløse loven og profetene, men for å oppfylle dem. For sannelig sier jeg dere: før himmel og jord forgår skal ikke den minste bokstav eller en eneste prikk av loven forgå før alt er oppfylt.» (Mat. 5, 17—18.) Det vil altså si: så lenge ikke menneskehetens historie er ført til ende og denne verdens bøker lukket for alltid.

*

Det er særlig det sjette bud forkjemperne for «den nye moral» vil til livs. Dette bud: «Du skal ikke drive hor eller gjøre ekteskapsbrudd» er gitt oss av Gud for å verne om menneskehetens hellige livskilder. Det er av aller største betydning for det menneskelige samfunn at disse livskilder ikke blir forgiftet, men bevart rene og usmittet. Alt som har til mål å forgifte eller ødelegge disse livskilder,

det være urene tanker, ord eller handlinger, er et brudd på Guds hellige lov og derfor umoralsk. Av all kraft hevder vi den gamle lære som Gud har forkynt i paradiset og som Kristus har stadfestet i evangeliet: bare det rettelig inngåtte ekteskap skal etter Guds vise og hellige ordning være livskilden som fører menneskeslekten videre til tidens ende.

Men denne livskilde søker den såkalte «frie moral» å forgifte i og med at det no forkynnes at kjønnsdriften i seg selv er et mål — i stedet for at den av Gud er gitt menneskene som et middel til målet: menneskeslektens forplantning som etter Guds lov og naturens sanne krav bare skal foregå innenfor ekteskapet. Barnets utvikling og oppdragelse kan ene bli sikret på en tilfredsstillende måte, der hvor far og mor lever sammen i trofast kjærlighet og i fellesskap verner om det. Derfor forkynte Gud også straks ved selve skapelsen ekteskapets enhet og uoppløselighet: «De to skal være ett kjød». (1. Mos. 2, 24. Mark. 10, 8.)

Kjønnsdriftens tilfredsstillelse er derfor bare tillatt i et rettmessig ekteskap, slik at enhver kjønnslig tilfredsstillelse og enhver kjønnslig forbindelse utenfor ekteskapet er et brudd på Guds lov og derfor en stor synd. Hverken forlovelse eller oppriktig kjærlighet kan gjøre et slikt forhold tillatelig eller gi det karakteren av noe rent og hellig. Når det gjelder den kjærlighet som etter Guds plan skal lede menneskehetens livskilder videre, finnes det bare én som er helliget av ham, nemlig kjærligheten mellom mann og kvinne i et uoppløselig ekteskap, der den gjensidige troskap blir holdt i akt og ære til døden skiller dem ad.

Den påstand at seksualdrift og forplantningsdrift er to forskjellige livsfunksjoner, strider derfor mot Guds lov og er helt igjennom fordervelig og umoralsk. Seksualdrift og forplantningsdrift er én kraft som Gud har gitt menneskene til å lede livet videre innenfor den av ham satte verdensorden. Med kjønnsdriften har Gud gjort menneskene delaktige i sin egen skapermakt og det er derfor umoralsk å nedverdige denne drift til å være gjenstand for de lavere lyster.

Skal det være «fritt» forhold mellom kjønnene og den «frie» kjærlighet være idealet, slik som «den nye moral»s profeter vil ha det, så er dermed ekteskapet, som Gud selv innstiftet i menneskeslektens morgen for å skape familien og hjemmet, oppløst. Og det vil si det samme som at den bærende grunnvold i samfunnet, familien, som

hele det øvrige samfunn: stat, kirke og det almene folkeliv, hviler på, blir angrepet i selve roten. Når stammen faller, faller hele treet med den.

Og, høgtelskede i Herren, jeg vil heller ikke la være å peke på at det er et satanisk påfunn for å dåre ubefestede sinn, å tale om «frihet» i denne forbindelse — om «fri» kjærlighet og «fri» moral. Pleier vi nemlig denne «frihet», da synker vi uvegerlig fra å være mennesker ned på dyrenes nivå, idet vi mister vårt menneskelige adelspreg: selvbeherskelsen og selvkontrollen — altså åndens og viljens herredømme over driftens begjær. Det er derfor en tilsnikelse, ja en direkte løgn, å tale om «fri» kjærlighet og «fri» moral, hvor det i virkeligheten dreier seg om at vi blir slaver av øyeblikkets lyster, og mer og mer slaver etter hvert som vi gir etter for det øyeblikkelige krav og taper helheten av syne. Da er vi på den vegen som fører til Sodoma og Gomorra og innbyggernes skjebne der: også vi vil fortæres av den ild som blir tent i vårt indre og som etter hvert uvegerlig vil legge alt det som gir livet mening og verdi i aske både i oss og om oss.

Det kan derfor heller ikke innprentes nok: ethvert begjær i tanker og ord etter kjønnslig tilfredsstillelse utenfor ekteskapet er i seg selv en synd mot Guds lov, fordi det fører til den umoralske handlingen. Derfor sier også Kristus: «Fra hjertet går de onde tanker ut: ekteskapsbrudd, utukt Disse ting gjør mennesket urent.» (Matt. 15, 19—20.) I Guds niende bud heter det da også: «Du skal ikke begjære din nestes hustru». Og Frelserens klare ord kan ikke bli misforstått: «Jeg sier dere at hver den som ser på en kvinne for å begjære henne har alt drevet hor med henne i sitt hjerte». (Matt. 5, 28.)

Av dette følger også at alt som direkte appellerer til kjønnsdriften eller egger den og dermed kan lede menneskene ut i de største fristelser, må stemples som umoralsk, altså som synd. Vi må derfor på det skarpeste fordømme den fordervelige lettsindighet som så ofte preger omgangformene og omgangstonen og som innebærer en stor fare for renheten — ja, som til og med ofte direkte er beregnet på å skulle vekke og nære det sanselige livs begjær etter tilfredsstillelse. Det er således alltid faremomenter til stede ved hytteturer av ungdom av begge kjønn sammen, fester som har til formål å sløve selvkontrollen og derved bli kvitt alle hemninger, dans som ikke er et utslag av frisk livsglede, men av lyst til å få sansene pirret, bøker, teater og kino som forherliger den

«frie» kjærlighet og håner ekteskapets hellighet, og ikke minst den ofte direkte uanstendige moderne klededrakt som især om sommeren synes å sette alle hensyn til den enkleste bluferdighet til side. Den som lettsindig utsetter seg selv og andre for disse faremomenter gjør seg skyldig i en svær synd, idet dette gir anledning til forargelse. Og da vet vi at det vilde være bedre for det menneske «at det var hengt en kvernstein om halsen på ham og han var senket i havets dyp» (Matt. 18, 6.) Så svær er den straffen som venter ham!

De omgangsformer som jeg med disse ord har tatt sikte på vil jo uvegerlig føre til at moralen i samfunnet slappes og menneskeslektens livskilde forgiftes. De er og blir derfor helt umoralske og kan ikke forenes med kristen alvor og menneskelig verdighet. Mange sier ganske visst at de vet nok hvor langt de kan gå. De stoler på seg selv, men de glemmer at vår natur står under arvesyndens lov og at de som leiker med ilden før eller seinere brenner seg. Erfaringen viser det og den taler sitt klare og utvetydige ord. Og skriften sier dessuten: «Du skal ikke friste Herren din Gud!» — det vil si: du skal ikke stole på at Herren vil holde sin hånd over deg og verne deg mot følgene av din lettsindige atferd.

Vel er det til alle tider og hos alle folkeslag blitt syndet i dette stykke, men det har alltid vært betraktet som synd og de som gjorde det visste at de syndet. Saken blir uhyre meget verre og farligere, når selve de moralske prinsipper prisgis og når det offentlig blir forkynt i skrift og tale at det, som alle slekter og alle folk har betraktet som en vanære og et onde som må føre til folkets undergang, er tillatt og moralsk det samme. Når noen synder og vet han synder, er det en mulighet for at han kan erkjenne sin synd, angre den og kjempe seg bort fra den, men når synd gjøres til prinsipp og utgis for det rette, mens moralen tilsidesettes som avlegs og unaturlig, blir selve verdensordenen forstyrret og da gjelder Herrens ord: «Ve dere som kaller det onde godt og det gode ondt, som gjør mørke til lys og lys til mørke, som gjør bittert til søtt og søtt til bittert». (Is. 5, 20.)

Å, måtte alle huske og ofte overveie apostlens alvorlige og manende ord: «Far ikke vill: hverken utuktige eller ekteskapsbrytere eller de som synder mot naturen skal arve Guds rike.» (1. Kor. 6, 9—10.) «Utukt og all urenhet må ikke en gang nevnes blant dere, som det sømmer seg for de hellige For dette skal dere vite og skjønne at ingen utuktig eller uren har arv i Kristi og

Guds rike. La ingen dåre dere med tomme ord: for disse tings skyld kommer Guds vrede over vantroens barn.» (Ef. 5, 3—6.)

* * *

Høgtelskede i Herren, det er av den aller største betydning at de unge fra barnsben av blir oppdradd til vilje- og karaktersterke mennesker og får innprentet de kristne moralprinsipper og respekten for sin egen og andres ære. Uten gudsfrykt, uten en dyp og levende tro på Gud og en hellig aktelse for hans lov og bud er det umulig å leve et rent liv. Enhver ung mann og enhver ung pike må sette sin stolthet i å bevare seg ren til den dagen de står foran vigselfalteret eller ligger på dødsleiet. Ene ved å holde oss selv i akt og ære som Herrens skapninger og i hans vilje med oss, ærer vi Gud.

Dessverre er det jo ofte så at de unge ikke finner det faste holdepunktet i heimen som denne skulde være, fordi foreldrene ikke ofrer seg for det som er deres kongelige oppdrag: å gi barna en sunn og helt igjennom kristelig oppdragelse. Ja, ikke sjelden hender det at de foregår dem med et dårlig eksempel. Jeg har den dypeste medføling med alle de unge som ikke har fått en slik, den eneste forsvarlige, oppdragelse og derfor ikke får med seg ut i livet de livsverdier som ene kan høyne deres sinn og danne en motvekt til alle de mer eller mindre umoralske påvirkninger fra omgivelsene, ikke minst fra venners og kameraters side, som de uvegerlig kommer ut for i vår moderne verden. Hvorledes skal de uten den støtte heimefra, som ligger i en prinsippfast oppdragelse, kunne holde seg rene og komme uskadd på sjel og legem fram til den store hellige kjærlighet som skal føre slekten videre og som er den sikreste — ja, den ene sikre — grunnvoll som stat og Kirke kan bygge på? Sannelig, foreldrenes ansvar er stort, for det må aldri glemmes at en moralsk, prinsippfast ungdom er den klare og rene kilde som samfunnet øser sitt liv og sin styrke av.

Og vi kristne må alltid holde oss for øye apostlens ord om at vårt legem er «Guds tempel» og at «legemet ikke er for utukt men for Herren». (1. Kor. 6, 13.) «Dette er Guds vilje, deres helliggjøring. At dere holder dere vekk fra utukt, at hver av dere må forstå å holde sitt legem i hellighet og ære, ikke i sanselig lidenskap som hedningene som ikke kjenner Gud.» (1. Tess. 4, 3—5.)

Jeg slutter med den lovprisning som den Hellige Skrift roser renheten med: «Hvor skjønn og her-

Vikariatet meddeler

at den nye utgave av bønneboken blir obligatorisk fra 1. mars av, slik at alle offisielle bønner skal bes etter den.

Kjenner du bønneboken din.

I tilslutning til Vikariatets forordning påbegynner vi her en artikkel av sokneprest A. Høgh.

Et underlig spørsmål vil du nok si. Skulde jeg ikke kjenne bønneboken min? Og så tenker du på den ene eller andre boken du bruker, og som du er blitt glad i. Men spørsmålet her gjelder bønneboken som er Vikariatets offentlige bønnebok, den som biskopen vil vi skal bruke både i kirken og heime.

Det skulde bare mangle jeg ikke kjente den, vil du no sikkert svare. Og jeg tviler ikke på at du «kjenner» den. Du vet at den heter «Bønnebok for katolske kristne», at den er på 504 sider, saklisten medregnet, at den har messebønner, kommuniions- og skriftebønner osv. Mange av disse bønnene kan du sikkert utenboks, andre kjenner du mer eller mindre godt ettersom du bruker dem eller ikke. Men med alt dette kjenner du allikevel ikke bønneboken din!

For virkelig å kunne si at en kjenner bønneboken, må en kjenne ånden i den, og hva den tar sikte på. En må kjenne det en kan kalle det indre livet i den. Og det indre livet i Bønnebok for katolske kristne, prinsippet i den, kan en gi uttrykk for med det ene ordet: «Som vi tror, slik ber vi.»

Som vi tror, slik ber vi også. Bønneboken følger trovedkjenningen. Derfor tar den egentlige bønnebok til med disse ord fra den athanasianske trovedkjenningen: «Hver den som vil bli frelst, må framfor alt holde seg til den katolske tro. Men dette er den katolske trø.» Så følger bønneboken punkt for punkt trovedkjenningen vi bruker i det hellige messeofferet, slik vi senere skal se.

Skal en m. a. o. finne fram i bønneboken, må en kjenne troen, dvs. være inne i og klar over sammenhengen i tros-

lig er en ren slekt! Udødelig er dens minne. Hos Gud og mennesker er den i ære. Den blir etterliknet mens den er til stede og den blir savnet når den er gått bort. Og i evigheten bærer den en krone og holder seiersfest, da den har stridt med rent skjold og seiret i veddekampen.» (Visd. 4, 1—2.)

Den hellige treenige Gud, Fader, Sønn og Helligånd, fyll dere alle med sin ånd og sin velsignelse!

Gitt i Oslo den 25. januar 1945.

† Jacob Mangers,
Apostolisk Vikar,
biskop av Selja.

Dette hyrdebrev skal leses opp i alle kirker og offentlige kapeller den første søndag i fasten, både i ottemessen og i høgmessen.

Ave Maria purissima.

Dyp av Guds kjærlighet,
større enn alt vi vet,
favner, Maria, ditt hellige navn.
Kirken i jubel stor
hilser deg, Jesu mor:
Ave Maria purissima.

Be for meg, rene mø,
troen kan aldri dø
dersom du hører min fattige bønn.
Gud, som i nåde ser,
signer hver sjel som ber:
Ave Maria puresima.

Frykter jeg nattens gys?
Når jeg i evig lys
en gang skal se deg, velsignet av Gud,
løper jeg deg imot,
kneeler jeg for din fot:
Ave Maria purissima.

N. M.

læren. Har en klart for seg denne sammenhengen, kan også bønnen få det praktiske verd den skal ha i livet vårt. Gjenom bønnen blir en ført til en dypere forståelse av troen.

Bønneboken har også dette for øye. Derfor tar de forskjellige avsnitt til med et ord fra Bibelen, kirkefedrene eller kirkelæren. Disse ordene gir likesom grunnlaget for bønnen, så den kan bli det «rationabile obsequium», den fornuftsgrunnede gudsyndyrking som apostelen krever i Rom. 12, 1. T. eks. blir på første siden grunnlaget for all bønn gitt: «Når vi påkaller Gud i bøn, står vi med åpent sinn for ham.» Som forbilde på det åpne sinn vi skal stå for Gud med, blir så vår Herres og Frelsesers Jesu Kristi egen bønn holdt fram for oss. Og om det skulde synes oss for høgt for vår menneskelige svakhet, får vi for hver dag et forbilde fra menneskenes verden i den liturgiske kalenderen.

Også den praktiske ordningen av bønne i hverdagslivet er det tenkt på. Bønneboken har tatt med syv praktiske råd for det åndelige livet og et framlegg til kristen dagsorden. Begge disse ting har sikkert mange vært takknemmelig for.

Bønneboken ellers kan en si har tre hoveddeler. De kan karakteriseres med ordene: Hverdagen, messeofferet og troen i bønn. Denne ordningen er blitt valgt som den mest praktiske for det mål bønneboken setter seg.

HVERDAGEN.

Det er to avsnitt som kommer inn under hverdagen: Bønner en bør kunne utenat og Bønner i dagens løp.

Under avsnittet «Bønner en bør kunne utenat» er samlet

† Søster Aufrède.

Fra Amersfoort i Holland er der kommet etterretning om at søster Maria Aufrède av Vår Frue-søstrenes kongregasjon, den 17. november er avgått ved døden, nær 79 år gammel.

Søster Aufrède har virket 10 år i Trondheim og hun bevarte alltid en varm kjærlighet til Norge og stor interesse for Kirkens framgang. Hun var også et ivrig medlem av St. Eysteins Forbund.

Hun anbefales til de troendes forbønn.

de bønner som er felles for oss alle, både for prester og legfolk, både barn og voksne. Det er bønnene vi bruker hver eneste dag, enten vi har høve til å komme til kirken eller ikke. For de fleste av dem er både den latinske og den norske teksten tatt med. Her finner du da korstegnet, trovedkjenningen, Fader vår, Hil deg, Angelus, de vanligste Mariabønner, rosekransen o. l. Kort sagt: Alle de bønner som selv den mest lunkne katolikk ikke unnlater å be daglig. Det er med dette ikke sagt at du ikke også daglig skal be andre bønner fra bønneboken. Heller ikke at du også bør kunne andre bønner utenat. Men disse er de vanligste og nødvendigste. M. a. o. I dette avsnittet har vi minimum av de bønner en katolikk bør kunne.

Under avsnittet Bønner i dagens løp finner du korte morgen- og kveldsbønner, bønner for ymse hverdagshøve: Før og etter meditasjonen, arbeidet, bordbønner, o. l. Bønnene er korte og greie, så du snart lærer også disse utenat. De skal hjelpe til, så hele dagen blir gjennomtrengt av troens ånd. Også her er den latinske teksten til dels tatt med.

MESSEOFFERET.

De neste 74 sidene bærer titelen «Det kristne livs midtpunkt», og de er vigslet det hellige messeofferet. Her finner du først bønn for messeofferet og bønn når du ikke har høve til å ta del i det. For om du ikke har høve til å komme til kirke, er du ikke derfor fritatt fra å helligholde søndagen. Og som hans høgerverdighet biskopen skrev i hyrdebrevet sitt for to år siden, gjør en det best gjennom å forene seg i tanke og vilje med menigheten i soknekirken i det en ber de liturgiske messebønnene. Mange familier som bor langt borte fra kirken, samles gjerne ved høgmessestider, og far eller mor ber fore, eller en ber vekselvis. Det burde være slik i alle katolske heimer. For mange hører minnet om disse søndagsandaktene i heimen til de lyseste minnene fra barneårene.

Både den latinske og norske teksten til messeliturgen er tatt med, også for bønnene etter den stille messen. Så følger en messeandakt med vekselbønn. Denne form for messeandakt ble her heime først tatt opp av sokneprest Fishedieck i Haugesund. I mange menigheter, som t. eks. Haugesund og Honefoss, er den vanlig i bruk, og biskopen ønsker at den skal bli det i alle menighetene i Vikariatet. Målet er at alle skal kjenne gangen i messeofferet og ta del i det, slik at også den stille messen blir en fellesmesse for hele menigheten. Men da må også alle svare på bønnene og ikke tro det bare er søstrenes og prestenes sak.

(Forts.)

Her hjemme —

Oslo. Søndag den 11. februar ble det i St. Dominikus kirke avholdt en meget vellykket musikkandakt til inntekt for det nye varmeanlegg. Der var satt opp et usedvanlig utsøkt program, særlig merket en seg Bachs praktfulle konsert for 2 fioliner i D-moll som i Johan Simonsens og Harald Brager Nielsens utmerkede utførelse var noe av en opplevelse for de tilstedeværende. Sangerinnen Solveig Sandvold hadde to sangavdelinger, og viste — ikke minst i Bachs vanskelige «Qui sedes ad dexteram Patris» fra Messe i H-moll — i hvor høy grad hun med sin fyldige og vakre alt behersker kirke-musikken. Også med noen mindre sanger, deriblant Ulfrstads dyptfulte «Sorg» og Regers fromme «Marias vuggesang» gav hun inntrykket av et rikt og flersidig talent.

Kirkens organist Thoralf Norheim har allerede et kjent og sikkert navn i vårt musikkilv, og gav med Cesar Francks «Fantasi i C-dur» og Bachs «Toccatø og Fuge i D-moll» beviser på sin sikre og personlige behandling av orglets virkemidler. Endelig medvirket St. Dominikus' kirkekor under pater Lutz' kyndige og inspirerte ledelse, både med en motett av da Vittoria: «Popule meus quid feci tibi?» samt med gregoriansk sang under den etterfølgende sakramentsandakt.

Kirken var fylt til siste plass, og den opptatte kollekt gav et meget tilfredsstillende resultat, likesom der hersket alminnelig begeistring og takknemlighet over den verdifulle og berikende aften.

Grimon.

Oslo. St. Halvardslaget avholdt søndag 18. febr. sin årlige generalforsamling. Generalforsamlingen ble åpnet av formannen, hr. Fiala, som redegjorde for dagsordenen. Arbeidretning og regnskap ble opplest og godkjent. Man gikk derpå over til valg. Styret har i forløpne år bestått av: Formann hr. W. Fiala, nestformann hr. I. Bruce, sekretær fru A. Olsen, kasserer frk. Seglem, styremedlemmer: fru Arnesen, fru Martinsen, suppleanter: hr. Roar Hansen, hr. Plessel. Fru Olsen og fru Martinsen hadde bestemt frabedt seg gjenvalg. Det nye styre fikk følgende sammensetning: Formannen hr. Fiala ble gjenvalgt med overveldende majoritet, de øvrige: frk. Seglem, fru Sørum, frk. Engebretsen, frk. Andresen, hr. Fabian. Suppleanter: fru Arnesen, fru Bruce. Formannen takket på det hjerteligste fru Arnesen for hennes oppførende arbeid i styret, for den gode tilslutning laget tilstelninger hadde fått i det svunne år og håpet på bedre arbeidsvilkår i det neste.

Derpå grep soknepresten ordet og takket St. Halvardslaget for dets arbeid, hvorefter formannen erklærte generalforsamlingen for hevet. Etterpå var det selskapeleg samvær, hvor man sang og koset seg så lenge det var mulig. Aftenen ble avsluttet med aftensangen.

A. O.

Oslo. Etter møtet i kapellet på St. Josefs Institutt holdt St. Elisabethskongregasjonen generalforsamling tirsdag den 6. ds. Frammøtet var bra, skjønt man savnet noen medlemmer. Arbeidretningen viste at tross mørke og mange vansker har møtene vært særs godt besøkt, til stadighet flere i kapellet enn ved det selskapelege samvær.

Regnskapet viste en pen kassabeholdning. Kongregasjonen har også i løpet av 2 år etter prefekten, fru Hansens forslag, gått til innsamling for å skaffe en ny fane, da den gamle var helt utslitt og ikke lenger talte hverken stopp eller rensning. Interessen er livlig og hvert lite tiltak for å øke kapitalen hilses med glede. Det kunde jo også tenkes at f. eks. noen gifte damer der ikke er tilsluttet kongregasjonen vilde gi et bidrag, da denne fane dog samler alle gifte damer under Kristi Legemsfest-prosesjonen.

Valget er alltid vanskelig, denne gang vilde den avholdte prefekten absolutt gå av og ingen fikk henne fra hennes beslutning, at yngre krefter skulde tre til Dessuten gikk vise-prefekten av.

Det nye styret som ble valgt har fordelt vervene slik:

Ignis

ORGAN FOR KATOLSK UNGDOM

Menneskenenes verden.

En bønn fra C. C. Martindale: «Det kristne liv.»

Gud har av et eneste menneske brakt fram hele menneskeslekten til å bebo hele jordens overflate — for at de skulle søke Gud, om mulig føle seg fram etter ham og finne ham. (Ap. g. 17, 26—27.)

Min Gud lær meg for din skyld først å utvikle alle de «naturlige dyder» som vil gjøre at min ferd blir mennesker kjærkommen og tjener til å forene dem med hverandre og med deg.

Gjør meg rettferdig i mitt kall, ærlig, pålitelig, sandru og derved til et slikt menneske som alle kan ha tillit til. Gjør meg måteholden og ikke ensidig uten sympati med karakterer som er forskjellig fra min egen. Gjør meg modig og i stand til å sette mot i andre og la meg ikke gi etter for stemninger og skuffelser, ikke tilbøyelig til å bli fornærmet og holde meg borte fra et godt foretagende fordi det ikke ledes helt etter min smak. Gjør meg klok og la meg stille både mine tanker og min virkelyst i et hvert godt foretagendes tjeneste. La meg ikke være overilet eller oppfarende, heller ikke fryktsom, genert eller redd for å påta meg et ansvar.

Gjør meg munter, ikke pessimistisk; utholdende slik at jeg kan se det beste i alle ting rose og hjelpe det, og la meg ikke være en kyniker som utspeider de dårligste, svakeste og uforstandigste sider hos menneskene, håner dem og tar humøret fra all optimisme og initiativ. Gjør meg høysinnet slik at jeg ikke setter alle ting i forhold til meg selv eller bare yter andre et minstemål av tid, uleilighet eller vennskap. La meg ikke bli fornærmet når noen ber meg om hjelp, men alltid tro at jeg kan gjøre enno mer enn jeg føler at jeg kan.

Gjør meg høflig, for det er ydmykhet, og la meg ikke ha verdens affekterte elskverdigheit som bare er en maske over kritikk og egenkjærighet, men la meg selvoppofrende sette andre foran meg selv. La meg være

Prefekt fru Bruce, visepref. fru Hansen, kasserer fru Ravensborg (gjenvalg), til sekretær fru Nylund og økonom fru Kristensen, suppleanter fru Prahl og fru Sundt.

Preses tolket sin og kongergasjonens takk til prefekten for hennes utrettelige iver og interesse og var glad at hun stillt seg videre til tjeneste i styret.

Da valget vel var i brakt havn, lot man kaffepausen råde og loddsalget gikk strykende.

R. N.

Drammen. St. Elisabethsforeningen arrangerte mandag 12. februar et vellykket møte med pater Leo v. Eekeren som foredragsholder. Emnet var «den hl. Frans av Assisi og hans livsverk». Foredraget som var illustrert med en rekke lysbilder, ble påhørt med oppmerksomhet, især vakte dets annen del som skildret fransiskanernes virke i Norge, både før og etter reformasjonen, tilhørernes interesse. Etter foredraget samledes alle ved kaffebordet, hvor det i anledning av dagen vanket fastelavnsboller. Den vanlige utlodning avsluttet møtet.

Ela.

punktlig i små og store ting — holde avtaler, svare på de brever jeg har mottatt — og alltid tenke på andres følelser før jeg gir akt på mine egne.

O Gud som har skapt meg og holder meg i live. Jeg ber deg ikke om at jeg må bli tatt bort fra denne verden eller at jeg ikke må elske den, men jeg ber om at jeg må elske den på den rette måten og tjene den for din skyld. Herre, til tross for din sønns liv og død er verden full av nød og grusomhet, urett, hat og krig. Din kirke er én, katolsk, hellig og apostolisk og selve kjærlighetens heim, men verden er full av splid og strid mellom mennesker, full av likegyldighet og vantro. Men la meg aldri glemme å disiplinere meg selv og på en hver måte underkaste meg din lov og din kjærlighet; og la meg betrakte mitt embede eller arbeid som mitt kall og utføre det så godt som mulig, slik at min første kristne virksomhet må bli utført innenfor min stillings område og siden, hvis det er din vilje, bli mer omfattende og dypere. La meg ikke fortape meg i drømmer, men utføre den nærmeste plikt så godt som mulig.

Korstoget.

Av Pater Leo van Eekeren. O.F.M.

Katolske unge menn og kvinner! Vi må alle kjenne vårt ansvar som kristne. Vi må strebe etter de hellige idealer Kristus har lagt oss på hjertet i sitt Hellige Evangelium. Vi må følge den katolske Kirke som utrustet med Kristi myndighet holder oss Kristi lære uavlatelig for øye. Vi må sette denne lære og disse idealer ut i praksis. Vi må bruke Kirkens nådemidler som Kristus har gitt oss. Med ekte begeistring må vi gå opp til det Hellige land. Det er vårt mål. Gud har skapt oss for det. «Men alene de som bruker vold, river det til seg.» Vi må sette alle krefter inn. Vi må erobre det Hellige land, koste hva det koste vil. Dette mål må vi aldri tape av syne. For det Hellige land er himmelen, Gud. Vi kan ikke finne fred for vår sjel hvis vi ikke har funnet Gud og lever i samfunn med Ham, hvis vi ikke eier den helliggjørende nåde, det overnaturlige liv, Guds barnekår som vi en gang har mottatt i den hellige dåp. Ved den helliggjørende nåde er vi blitt Guds barn. Robert H. Benson sier så vakkert: «All lykke på jorden består i vennskapet med Kristus, med Gud.» Den er den største lykke vi kan oppnå her på jorden. Ingen verdslige fornøyerelser, ingen penger, ingen rikdom, ingen helbred, ingen stilling hvor stor og ansett den enn er, kan i lengden tilfredsstille vår sjel. I Gud alene finner vi vår lykke. Han alene er den uskapte skjønnhet som alltid skaper ny skjønnhet og glede. Han er lykke og fred, «pax et bonum», fred og alt godt. Når vi har erobret det Hellige land, himmelen, vil vi komme til å eie Ham og være lykkelig for alltid, som Benson sier: «Det er den endelige forening med Ham i himmelen, det som vi aller «Synet av Gud.»

...«Hver den som leter, han finner. Hver den som ber, han får.» (Matt. 7, 8.) «Den som tar og eter Livets brød, har evig liv.» (Joh. 11, 6.) «Jeg er Lysen. Den fetene har skrevet om menneskesønnen.» (Luk. 18, 13.) som følger meg, vandrer ikke i mørke.» (Joh. 8, 12.)

Slik taler Kristus, Guds Sønn, den guddommelige sannhet. Vi må gå til Ham. Vi må følge Ham. «Vil noen komme etter meg, da må han fornekte seg selv, daglig ta sitt kors på og følge meg.» (Luk. 9, 23.) Vi må følge Kristus. Vi må gå opp til det Hellige land. Vårt liv er en pilegrimsferd, et korstog. «Se, sier Kristus, vi går opp til Jerusalem og alt skal fullbyrdes som pro-Der var Kristus utsatt for forsmædelse, hån og skam. Der led Han de frykteligste smerter i sjel og legeme. Der døde Han på korset for oss. Men der stod Han i ubeskrivelig herlighet og glans opp fra de døde. Der fór Han opp til himmelen. Katolsk ungdom. Jeg vet at dere forstår meg: Jeg behøver ikke å oppmuntre dere til dette hellige korstog. Med ungdommelig begeistring vil dere gå opp til det Hellige land, til Gud, deres lykke. Gå glade og freidige fram på livets veg, og hvis det er mulig: syngende som Frans av Assisi. Det Hellige land kaller oss. La oss sammen med Kristus gå opp til Jerusalem. Han oppmuntrer oss: Vær ikke redde for skuffelser, for lidelse, for ofret, for korset. «Disippelen er ikke over Mesteren.» (Matt. 10, 24.) Vi kjenner tydelig vårt livsmål. Vi vil nå det. Vegen til Golgata skremmer oss ikke. Kristus er med oss. Modig bærer vi vårt kors etter Ham. I korset er frelse og en gang reiser det strålende påskelys seg over Golgatas bakker. Vi har erobret det Hellige land, himmelen. Vi vil bli fullkommen lykkelige og eie Gud i all evighet.

Korsfarere! Vi har nådd vårt mål. Vårt korstog har ikke vært forgjeves.

Fram, kristmenn, korsmenn, kongsmenn, fram!

Per Elieson, in memoriam.

Uransakelige Hans domme
usparlige Hans vege.

Kjære Per!

De ord som står over disse linjer har vi som du så brått forlot, ganske svakt begynt å forstå rekkevidden av. Du forlot oss uten ett ord til avskjed. Kanskje den Gud som er herre over liv og død dermed tydelig har villet understreke at døden i grunnen ikke er noen avskjed, men bare en midlertidig atskillelse, for igjen i uendelig stor glede å gjenses, som pastor Duin sa: «I Guds prektige himmel.» Når vi innstiller oss på å se det slik kjære Per, vil det utvilsomt falle oss mindre tungt og forsonne oss med det faktum at vi aldri mer skal få se ditt strålende og alltid smilende ansikt ved våre møter og sammenkomster. I de to årene vi hadde den glede å ha deg blant oss, sviktet du praktisk talt ikke din forening en eneste gang. De få gangene du muligens var borte må det ha vært noe særlig viktig som hindret deg. Når vi tenker på turene til Lågoya, hvordan du nøt dem, og drog utbytte av hvert eneste sekund, kan vi trygt være enige om det hadde lønnet seg å arrangere disse turene bare for din skyld. Ingen i kameratkretsen i O.K.Y. hadde den evnen til å glede seg over lite som stort så utviklet i seg som du Per.

Tar vi så alt dette i betraktning, så hverken kan eller vil vi sørge som dem, som ikke noe håp har. Hjerter blir mer fylt av takk enn sorg, for vi er jo så urokkelig viss på at vi skal sees igjen, det være seg snart

eller først etter en lengere tid. Målt med evige mål, blir det i alle tilfelle snart.

Altså er vi uendelig takknemlige fordi vi har hatt anledning til å stifte så nært et vennskap med deg Per. At vi fikk lov og forstå hva det virkelig menes med begrepet «en glad gutt». Ditt lyse sinn, din smittende latter og muntre smil, skal vi ta med som en lærdom. En lærdom om at livet som ikke alltid oppmuntrer til smil og latter, ikke blir bedre om man er trist, men at det triste tvertimot forsvinner, får ikke pusterom, der hvor et lyst sinn har fast plass.

Når vi tenker på hvor glad du var i din kirke og i ungdomsforeningen, har vi også all grunn til å være takknemlige, fordi vi fikk lov å bekjenne for deg. Fikk lov å gi deg noe å dra nytte av. Ja, i det hele tatt at vi fikk lov og anledning til å bli glad i deg.

Så skal da vi fortsette vår vandring, men ikke uten deg, for vi tror fast at du vil følge oss fra den nye heim, og så lenge det finnes katolske ungdommer skal ditt minne bevares.

Vi ber den allmektige Gud gi deg den evige hvile, og at Han vil la det evige lys skinne for deg. Amen.

Ro.-Sa.

Generallforsamling i O. K. Y.

Ynglingene troppet ikke akkurat mannsterke opp på generalforsamlingen den 28. j. m. Den fine skisøndag plus valgrødsel tilsatt aldri så lite dovenskap hadde vel vært for meget for de fraværende.

Selvfølgelig vil jeg ikke komme med insinuasjoner mot alle generalforsamlingsfraværende medlemmer, for da fornærmer jeg i første rekke formannen Rolf Sand, som satt borte i Drammen og fulgte valgets utvikling pr. telefon.

Direktøren åpnet møtet og minnedes først Per Elieson som omkom nyttårsaften. Deretter forklarte han at skjont formannen var rekonvalesent og bortreist, hadde styret og han funnet det riktigst å få avvirket generalforsamlingen i januar måned slik som lovene påbyr.

Etter at årsberetning og regnskap var blitt lest opp og vedtatt ble valget avvirket hurtig og greit med æresmedlemmet Chr. Christensen som valgdirigent.

Rolf Sand ble enstemmig gjenvalgt som formann. Til styre valgtes: Odd Barra (viseform.), Finn Barra (kasserer), Ivar Hanssen (sekretær).

Av det gamle styre var det bare Finn Barra som stilte seg til gjenvalg.

Vår utmerkede direktør hadde en liten overraskelse, idet han hadde sikret oss en kåseri i pastor Høgh — forfatteren av den nye bønneboken — for at vi kunde bli gjort bekjent med denne.

Av kåseriet framgikk det bl. a. at pastoren venter at vi alle er eller iallfall i den nærmeste framtid skal bli aktive medlemmer både av Bønnens Apostolat og av St. Eysteins Forbund. I disse ulvetider skal man benytte alle de våpen Vår Herre stiller til vår disposisjon — og blant dem er bønne.

Etter kåseriet ble møtet hevet, men det varte enno en god stund for den siste yngling forlot lokalet.

R. H.

Redaktør: E. Dithmer-Vanberg.

Thronsen & Co. Boktrykkeri, Bernh. Getz gt. 3 - Oslo